

Перспективи використання концепції дизайнерського мислення у бізнесі

Олеся Ананьєва

*к.е.н., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: ananyeva@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-9544-7408*

На сучасному етапі розвитку економіки все більш очевидним стає той факт, що традиційні методи ведення бізнесу, спрямовані на ефективне використання ресурсів, оптимізацію витрат підприємства втрачають свою актуальність та першочерговість. На сьогоднішній момент основну увагу необхідно приділяти якісно новим методам, серед яких можна виділити концепцію дизайнерського мислення, яка досить успішно використовується багатьма провідними західними компаніями. Серед них варто виділити такі: Apple, Google, UberEats, Airbnb, Zoom та інші.

Одним із перших, хто почав досліджувати дизайнерське мислення був інженер, дизайнер Бакмінстер Фуллер, який намагався поєднати наукові методи та інженерний дизайн для досягнення вищої ефективності. Також в 60-х роках ХХ ст. в Скандинавських країнах починає з'являтися кооперативний (спільний) дизайн, який передбачав залучення користувачів до дискусії, які по суті самі пропонували нові, оригінальні ідеї. Ця методика у 80-х роках ХХ ст. почала активно досліджуватися і в США теоретиком дизайну Девідом Норманом, який запропонував ідею дизайну, зорієнтованого на користувача.

Вагомий внесок у розвиток дизайнерського мислення здійснює американський промисловий дизайнер, філософ та теоретик дизайну Віктор Папанек своєю книгою «Дизайн для реального світу» (1971 р.). Він створив важливу основу для максимальної орієнтації дизайнерського мислення на потреби людей [1].

Особливого поширення дизайнерське мислення набуло в 90-ті роки ХХ століття, коли в Каліфорнії (США) було засновано дизайнерську компанію IDEO. Дана компанія дуже швидко практично підтвердила можливість і необхідність використання концепції дизайнерського мислення для вирішення економічних, соціальних, технічних, екологічних завдань. Тім Браун, генеральний директор компанії IDEO, розглядає дизайнерське мислення як людиноцентричний підхід, який використовує набір інструментів дизайнера для поєднання людських потреб, технологічних можливостей та вимог успішного бізнесу [2].

Використовуючи за основу методику дизайн-мислення, розроблену в IDEO, в 2005 р. співзасновник компанії Девід Келлі створив на базі Стендфордського університету Інститут Хассо Платнера (D.School), який викладає курс дизайнерського мислення як універсальний підхід до розробки та впровадження технічних та соціальних інновацій.

Отже, сьогодні відбувається радикальна зміна ролі дизайну із інструменту проектування суто естетичних властивостей предметів до комплексної концепції управління бізнесом, яка базується на інноваційному, клієнтоорієнтованому

підході задля досягнення успішного функціонування підприємства в довгостроковій перспективі.

До ключових особливостей дизайнерського мислення відносять: чіткий орієнтир на споживача; гнучкий та адаптивний підхід до кожного клієнта; вирішення складних, непередбачуваних завдань; розгляд проблеми з різних сторін, що дозволяє запропонувати оригінальне її вирішення; залучення до роботи спеціалістів із різних сфер діяльності; основою дизайн-мислення є творчий процес.

Використання дизайн-мислення в діяльності підприємств повинно поєднувати три аспекти:

1. Бажаність. Визначається чи буде корисним дане рішення для споживачів.
2. Здійсненність. Враховуються ресурсні можливості підприємства для реалізації відповідного рішення.
3. Життєздатність. Оцінюється вплив ідеї на ефективність функціонування підприємства в довгостроковій перспективі [3].

Американською консалтинговою компанією Forrester було проведено опитування щодо пріоритетів впровадження дизайнерського мислення в бізнесі. Згідно з результатами якого респонденти виділили такі основні пріоритети: підвищення рівня задоволення клієнтів; визначення стратегічних пріоритетів для бізнесу; скорочення часу виходу продукції на ринок; підвищення продуктивності; зростання продажів [4].

Дослідивши сутність та особливості дизайнерського мислення, розглянемо основні переваги його впровадження на вітчизняних підприємствах:

1. Істотне зростання прибутковості діяльності підприємств шляхом максимального врахування потреб та запитів споживачів. Думки клієнтів враховуються як на етапі емпатії, так і під час безпосереднього тестування продукції. Згідно з дослідженнями американської консалтингової компанії Forrester на початкових етапах дизайн-мислення забезпечує рентабельність інвестицій на рівні 85 % і вище [5].

2. Підвищення інноваційності діяльності підприємства. Дизайнерське мислення дозволяє відійти від традиційних, застарілих методів ведення бізнесу і змістити акцент на інноваційну складову, що ставить підприємство на більш вигідні позиції, порівняно із його конкурентами.

3. Дизайнерське мислення сприяє розвитку творчих здібностей у працівників, оскільки працівники задіяні в пошуку і розробці оригінальних рішень. Крім того, робота в команді допомагає покращити співпрацю всередині підприємства.

4. Мінімізація ризиків діяльності підприємства. В дизайнерському мисленні прототипи підлягають обов'язковому тестуванню, що дозволяє отримувати зворотній зв'язок від клієнтів та переконатися в успішності нової ідеї.

Отже, проведене дослідження свідчить, що дизайнерське мислення є пріоритетною концепцією ведення бізнесу, яка дозволяє вирішити багато складних проблем діяльності підприємства, створювати продукцію, яка відповідає запитам

споживачів і забезпечити стабільну його роботу в довгостроковій перспективі. Багато відомих світових компаній ефективно впроваджує дану концепцію в свою практику. В майбутньому варто приділяти значну увагу досвіду використання дизайнерського мислення в українських компаніях та розробці інструментарію оцінки ефективності його впровадження.

Ключові слова: Дизайн; дизайнерське мислення; бізнес.

Список використаних джерел

1. Уроки історії: як виникло та розвивалося дизайн-мислення. URL: <https://www.platfor.ma/specials/uroky-istoriyi-yak-vynyklo-ta-rozvyvalos-dyzajn-myslennya/>.
2. IDEO. Design thinking. URL: <https://designthinking.ideo.com/>.
3. What is design thinking. URL: <https://www.ideou.com/blogs/inspiration/what-is-design-thinking>.
4. The Total Economic Impact™ Of IBM's Design Thinking Practice. URL: <https://www.ibm.com/downloads/cas/Z4WBDR8Q>.
5. Ryan Hart. Design Thinking Can Deliver An ROI of 85% Or Greater. URL: <https://www.forrester.com/blogs/design-thinking-can-deliver-an-roi-of-85-or-greater/>.